

Don Bosco en de Bijbel – 2° jaar – 32 – Christelijke solidariteit

Matteus 6,1-6.16-18: Aswoensdag ABC-jaar

Het Woord

Jezus zei: 'Let op dat jullie de gerechtigheid niet beoefenen voor de ogen van de mensen, alleen om door hen gezien te worden. Dan beloont jullie Vader in de hemel je niet.'

Dus wanneer je aalmoezen geeft, bazuin dat dan niet rond, zoals de huichelaars doen in de synagoge en op straat om door de mensen geprezen te worden. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen.³ *Maar als je aalmoezen geeft, laat dan je linkerhand niet weten wat je rechterhand doet.* Zo blijft je aalmoes in het verborgene, en jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

En wanneer jullie bidden, doe dan niet als de huichelaars die graag in de synagoge en op elke straathoek staan te bidden, zodat iedereen hen ziet. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. Maar als jullie bidden, trek je dan in je huis terug, sluit de deur en bid tot je Vader, die in het verborgene is. En jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

...

¹⁶ *Wanneer jullie vasten, zet dan niet zo'n somber gezicht als de huichelaars, want zij doen dat om iedereen te laten zien dat ze aan het vasten zijn. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen.* Maar als jullie vasten, was dan je gezicht en wrijf je hoofd in met olie, zodat niemand ziet dat je aan het vasten bent, alleen je Vader, die in het verborgene is. En jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.'

Stilte bij het Woord

Don Bosco en het Woord

Bij vers 3. Voor een loterij ten voordele van Don Bosco's oratorio's in Turijn, installeert Don Bosco een commissie. Deze commissie richt zich tot het publiek: 'De evangelische caritas die de mens inspireert tot de mooiste goede werken, weigert wel de bewondering van anderen te zoeken. Ze streeft naar de eer van God en het welzijn van de anderen. Toch aarzelt ze niet haar weerstand te overwinnen en de hand uit te steken naar weldoeners en te vertellen over het geleverde goede werk, om anderen uit te nodigen en te stimuleren om behoeftigen te helpen. De loterijcommissie is tot deze bedenking gekomen om u te informeren over de belangrijkste werken in deze

oratorio's en zo aan iedereen te laten weten waarvoor de opbrengst ervan bestemd is.¹ Het is wel duidelijk dat Don Bosco heel veel geld nodig had om zijn behoeftige jongeren te helpen. Solidariteit vereist middelen.

Don Bosco, die zichzelf een 'vreugdevolle en guitige ouderling' noemt, schrijft in een nummer van zijn *Katholieke Lectuur*: 'Tijdens een stadswandeling vraagt een oude bedelaar een aalmoes aan een priester, waarna ze beiden hun weg vervolgen. Kort daarna ontmoeten ze elkaar opnieuw en de oude man steekt opnieuw zijn hand uit. "Maar mijn vriend", zei de priester tot hem, "ik heb je nog maar net een aalmoes gegeven!" "O!, sorry, eerwaarde", antwoordde de bedelaar, "ik dacht dat je het niet door had." – Wat daarover zeggen? – Als jullie een mij aalmoes gaven met de rechterhand, richt ik me nu opnieuw tot jullie linkerhand, in de veronderstelling dat jullie de volgende woorden van het Evangelie in praktijk brengen: "Laat jullie linkerhand niet weten wat de rechter doet." Dit motto was zo vanzelfsprekend en zo slim, dat de priester bij het horen ervan er zo door gefascineerd was, dat hij een tweede maal een aalmoes gaf.'²

In *Severino of de avonturen van een Alpenjongen* komt Severino een protestantse dominee bedanken voor een hulp, maar krijgt dit antwoord uit het evangelie: 'Voor de werken van liefde moet men niet danken, want we moeten ze zo doen dat de linkerhand niet weet wat de rechter doet.'³

In *Angelina of het weesmeisje uit de Appenijnen* laat Don Bosco Angelina het tegendeel van dit evangelievers uitleggen als ze over haar vader zegt: 'Als iemand geen diepe buigingen maakte, niet publiekelijk en herhaaldelijk dankte, of als hij niet op een of andere manier publiciteit maakte voor de giften, was het de laatste gift voor die persoon ... Men moest dus de trom slaan vanuit de vier windstreken tegelijk.'⁴

Don Bosco wijst op het belang van de juiste intentie waarmee men goede werken doet: 'Let erop dat jullie de goede werken niet doen om door de mensen gezien te worden. Als je dus een aalmoes geeft, bazuin het dan niet uit, integendeel, je linkerhand moet niet weten wat je rechter doet, zodat je aalmoes verborgen blijft. En zo zal de Vader, die in het verborgene ziet, je ervoor belonen.'⁵

Bij vers 16. Don Bosco geeft volgende raad: 'Wend geen treurnis voor, als je vast en corrigeer zo een fout bij het vasten, namelijk er indruk mee willen maken.'⁶

Een salesiaans woord bij het Woord

In de opvoeding van kinderen en jongeren is het belangrijk dat ze de noden van andere mensen leren zien, dichtbij ons en ver weg. En dat ze hun verantwoordelijkheid opnemen om er ook iets aan te doen. Het Charter omschrijft de grote doelen van de Salesiaanse Familie, onder andere als '... een dienst die ... het volgende omvat: *de vernieuwing van de mensheid* door middel van sociale

---

¹ Don Bosco, *Opere Edite* IX p. 3.

² *Episodi ameni e contemporanei* p. 57-58.

³ *Severino ovvero avventure di un giovane alpigiano* p. 58.

⁴ *Angelina o l'orfanelle degli Apennini* p. 43.

⁵ *Storia sacra* (1876) p. 159-160.

⁶ *Vita infelice di un novello apostata* p. 13.

werken.⁷ Kinderen en jongeren worden medeverantwoordelijk gemaakt voor de zending van de Salesiaanse Familie. Het Charter spreekt in dit verband over 'de vrijheid niet los van verantwoordelijkheid.'⁸ Op dezelfde plaats spreekt het Charter over de doelen van de opvoeding. Daarin wordt vermeld: '... zich progressief inschakelen in het leven en de zending van de Kerk.'⁹ In onze werken besteedt men aandacht aan de solidariteit met de armsten hier en in het Zuiden onder meer in de lessen godsdienst, avondwoordjes, bezinningen en de jaarlijks weerkerende acties tijdens de advent en de vasten.

Het Woord in mijn (salesiaans) leven

Wat zijn mijn motieven om mensen te helpen, hier en in het Zuiden? Heb ik de vertaling gemaakt van het begrip 'aalmoes' naar structurele hulp via onderwijs, geneeskunde, jeugdgroepen, niet gouvernementele organisaties (ngo's zoals Broederlijk Delen en VIA Don Bosco), internationale verdragen ...? Kan ik geven zonder dat iemand dit te weten komt?

Een salesiaans gebed met het Woord

Don Bosco, we kunnen u gerust
de heilige van de solidariteit noemen.
U was solidair met de straatjongens
en gaf hun al wat nodig was
om goede volwassenen te worden.
U was solidair met jongeren in het Zuiden
en zond medebroeders uit
om hun ruime kansen te geven.
Aalmoezen geven werd voor u
een structurele aanpak met scholen,
internaten, oratorio's, parochies ...
Laat deze veertigdagentijd voor ons
een tijd zijn van solidariteit met het Zuiden.
Want elke mens is een kind van God
en heeft evenveel recht op menswaardigheid. Amen.

De gebedsbezinningen van Bartimeus bij dit evangelie zijn de nrs. 35, 230 en 231
zie www.bartimeus.be/bezinningen

© Eric Haelvoet 2015

---

⁷ Het Charter van de Salesiaanse Familie art. 17.

⁸ Idem art. 21.2.

⁹ Idem.